

20-01-2011

Sagsnr.
2010-178108

Dokumentnr.
2011-47271

Bilag 2.

Eksisterende tidlige indsatser i Københavns Kommune (BUF, SUF, SOF og BIF)

1	Indsats/titel	3-5 besøg i hjemmet i barnets første leveår
	Formål	At sundhedsplejersken vurderer barnets trivsel og udvikling og at hun gennem oplysning og dialog med forældrene er med til at understøtte barnets sundhed, udvikling og trivsel. Endvidere at observere barnets fysiske, mentale og motoriske tilstand samt kontakten og tilknytningen mellem forældre og barn.
	Indhold	To besøg er fastlagt: <ul style="list-style-type: none"> • Et etableringsbesøg, når barnet er 8 dage gammelt (samtale om graviditet, fødsel, barsel, barnets trivsel/ behov og forældreskab) • Besøg ved 8 måneder (indeholder bl.a. BOEL-prøve) På baggrund af familiens behov og situation vurderer sundhedsplejersken, hvor mange yderligere besøg familien skal tilbydes.
	Evt. omlægning/ændring af indsats i 2011	For at tilgodese de mere sårbare førstegangsfødende fremlægger forvaltningen forslag til ”Ny ydelsesprofil” på BUU d. 9.2.2011 – herunder: <ul style="list-style-type: none"> • 5 fastlagte besøg til alle førstegangsfødende: ved 8 dage, 3 uger, 2 måneder, 4-6 måneder og 8-10 måneder • 3 fastlagte besøg til alle flergangsfødende: ved 8 dage, 3 uger og 8-10 måneder Tilbuddene følger i forhold til barnets alder og besøgsindhold Sundhedsstyrelsens anbefalinger.

2	Indsats/titel	1 ½ og 3 års besøg
	Formål	At sundhedsplejersken ser barnet i 1 ½ og 3 års alderen og foretager en sundhedsfaglig vurdering af barnets udvikling og familiens trivsel og følger op på observationer tidligere i barnets liv.

Indhold	Tilbuddenes form afhænger af sundhedsplejerskens tidligere vurderinger. Sundhedsplejersken fokuserer særligt på barnets sproglige og motoriske udvikling samt på forebyggelse af ulykker. Hun følger også op på barnets vaccinationsstatus og på fund ved BOEL-prøven.
Evt. omlægning/ændring af indsats i 2011	<p>For at sikre sammenhæng i tilbuddet på spæd- og småbørnsområdet og for at sikre muligheden for tidlig indsats anbefaler forvaltningen fra barnet er 1-5 år to hjemmebesøg i "Ny ydelsesprofil":</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ved 1 ½ år • Ved 2 ½ år <p>Det sidste besøg er rykket fra det hidtidige 3 års besøg til 2½ år, således at besøgene er forskudt i forhold til tilbuddet hos den praktiserende læge. I 2½ års besøget vil der i ny ydelsesprofil være mere fokus på familiens livsstil og tidlig opsporing af børn i risiko for udvikling af overvægt.</p>

3	Indsats/titel	Sundhedsplejers gruppeaktivitet
	Formål	At tilbyde adgang til en eller flere gruppeaktiviteter, der matcher den enkeltes behov for kontakt med andre forældre og medvirker til etablering af støttende netværk.
	Indhold	<p>Gruppeaktiviteter kan være tilrettelagt som:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mødregrupper • Mødregrupper med specielt fokus - eksempelvis unge mødre, mødre med for tidligt fødte børn, mødre med fødselsreaktioner, sårbare mødre med andre særlige behov, mødre med anden etnisk oprindelse end dansk, når der er særlige forhold o.a. <p>Indholdet besluttet i tæt samarbejde med gruppens medlemmer, og kan være af generel sundhedsfremmende og forebyggende karakter, men kan også rumme målrettede sundhedspædagogiske tiltag med fokus på specifikke sundheds-, social- og integrationsmæssige udfordringer.</p>

4	Indsats/titel	Åbent hus Lokalt forankret tilbud af sundhedsfaglig karakter, der består af en åben rådgivning og vejledning, som tilbydes alle familier.
	Formål	At skabe et supplement til den kommunale sundhedsplejes tilbud om hjemmebesøg i barnets første, andet og tredje leveår.
	Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • At tilbyde et fleksibelt supplement til hjemmebesøg • At give forældre mulighed for at møde andre forældre • At forældre uden forudgående aftale kan få sundhedsplejefaglig vejledning • At børn og forældre med behov for særlig vejledning og støtte, der henvender sig i åbent hus, får tilbud om hjemmebesøg • At etablere lokale tværfaglige forebyggende tilbud <p>Sundhedsplejersken er i forbindelse med åbent hus tilbuddet forpligtet til at være særlig opmærksom på behov for individuel opfølgning til børn og familier med særlige behov.</p>

5	Indsats/titel	Konsulentfunktion i dagtilbud
	Formål	At en sundhedsplejerske bistår personalet i dagtilbud med generel og konkret støtte, vejledning og rådgivning om almene sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende foranstaltninger.

	Indhold	<p>Indhold og samarbejdsform aftales i tæt dialog med lederen af dagtilbuddet og sigter mod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At sikre børn et sundt institutionsliv • At rådgive og vejlede dagtilbud, når behovet opstår • At udvikle et konstruktivt samarbejde om børnenes helbred og trivsel ud fra institutionens hverdag og værdier • At alle dagtilbud kender til tilbuddet, hvad det indeholder og hvordan de får kontakt til den tilknyttede sundhedsplejerske <p>Som udgangspunkt er der afsat en ramme på 8 timers konsulentbistand om året pr. dagtilbud.</p>
	Evt. omlægning/ændring af indsats i 2011	<p>Med "Ny ydelsesprofil" er indholdet i dette tilbud beskrevet som:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rådgivning i relation til smitsomme sygdomme og forebyggelse af ulykker • Sundhedspædagogisk vejledning til personale • Støtte til implementering af kommunens sundhedspolitik • Individuel rådgivning vedr. børn, som personalet finder, har særlige behov

6	Indsats/titel	<p>Graviditetsbesøg</p> <p>Til særligt udsatte grupper af gravide i form af besøg af en sundhedsplejerske i graviditeten. Det drejer sig om familier med børnesager, gravide med psykologiske/psykiske problemstillinger af kompleks karakter, kroniske somatiske lidelser, misbrugsproblemer og svære sociale problemstillinger af enten økonomisk eller familiær karakter.</p>
	Formål	<p>Formålet er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at skabe grundlag for en tidlig og tværfaglig indsats • at få kendskab til og kontakt med sårbare og udsatte familier, der er i risiko og har behov for en særlig indsats inden og omkring fødslen • at tilbyde den gravide og hendes partner en sundhedsfremmende indsats

	Indhold	Tilbuddet ydes til ca. 5 % af en fødselsårgang. Graviditetsbesøget er en unik mulighed for at styrke forældrene i deres forberedelse til barnet og forældreskabet. Sundhedsplejersken er den eneste person der møder familien i deres eget hjem. Det giver mulighed for en faglig vurdering af, hvilke familier, der er særligt sårbare og har brug for en støttende og eventuel tidlig tværfaglig indsats, dels under graviditeten og dels efter fødslen.
--	---------	--

7	Indsats/titel	Barselsbesøg Til kvinder der har født hjemme og familier med behov for særlig støtte. Det drejer sig om familier med børnesager, gravide med psykologiske/psykiske problemstillinger af kompleks karakter, kroniske somatiske lidelser, misbrugsproblemer og svære sociale problemstillinger af enten økonomisk eller familiær karakter.
	Formål	Formålet med det tidlige sundhedsplejerskebesøg er overordnet at sætte fokus på moderens tilstand efter fødslen og det lille barns tilstand og trivsel. Herunder at forebygge og opspore sygdomstilstande der kan have betydning for barnets trivsel og udvikling samt følge op på problemstillinger eller særlige behov hos mor eller barn, der er opstået i graviditeten i forbindelse med fødslen eller i efterfødselsforløbet.
	Indhold	Tilbuddet ydes til ca. 5 % af en fødselsårgang. Sundhedsplejersken har ved besøget fokuseres på: <ul style="list-style-type: none"> • Graviditet og fødsel • Efterfødselsforløb • Etablering af amning • Barnets helbred, trivsel og udvikling Samtale og vejledning tager afsæt i information fra fødested, tidligere kontakter og aftaler indgået med familien. Derudover ydes dels en generel sundhedsfaglig vejledning og efter behov en målrettet behovsorienteret sundhedsfaglig vejledning.

8	Indsats/titel	Fars Legestue Er i princippet et tilbud til alle københavnske fædre og deres børn. Det er dog overvejende fædre fra lokalområdet og primært velfungerende fædre, der benytter tilbuddet.
	Formål	Formålet er at have et sted hvor fædrene kan være sammen med deres børn på deres præmisser.
	Indhold	Legestuen er en del af Sundhedshusets aktiviteter på Nørrebro, og legestuen er organisatorisk forankret i den kommunale sundhedspleje. Fokus er på samværet med børnene og aktiviteterne er handlingsprægede. Fædrene har i legestuen mulighed for at drøfte forskellige temaer og problemstillinger med hinanden, og med en sundhedsplejerske.

9	Indsats/titel	Særligt tilbud i Tingbjerg Som en del af udmøntning af besparelsen på Sundhedsplejens budget 2010, valgte Børne- og Ungdomsudvalget at tilføre Tingbjerg 500.000 kr.
	Formål	Formålet er at yde en ekstra forebyggende og koordinerende indsats
	Indhold	Det udvidede tilbud fra den kommunale sundhedspleje i Tingbjerg er på spæd- og småbørnsområdet: graviditetsbesøg , etableringsbesøg, besøg ved 3 uger, 2 mdr., 4 mdr. , 6 mdr. , 8 mdr., 10 mdr. , 12 mdr. , 1½ år, 2 år og 3 år. Derudover tilbydes besøg efter behov. De ovenfor, med fed markerede besøg, er tilbud udover Københavns Kommunes generelle tilbud om sundhedspleje. Den koordinerende sundhedsplejerske i Tingbjerg har desuden til opgave at deltage i undervisningen af 'Bydelsmødre', optimere det tværfaglige samarbejde og arbejde tættere sammen med daginstitutionerne i området. Når tilbuddet bliver evalueret, forelægges denne for BUU.

10	Indsats/titel	Gruppeforløb for gravide og nybagte familier i udsatte boligområder I 2010-12 udvikler og afprøver sundhedsplejersker i to udsatte bydele gruppeforløb for gravide og nybagte forældre. De udvalgte bydele er Område Bispebjerg og Nørrebro. I Område Bispebjerg er projektets målgruppe allerede identificerede som sårbare og udsatte familier, hvorimod at målgruppen i Område Nørrebro er alle familier i Haraldsgadekvarteret og Mjølnerparken.
	Formål	Formålet med gruppeforløbene er at tilbyde gravide og nybagte forældre et gruppeforløb, der støtter og udvikler deres forælderrolle og handlekompetence i forhold til deres barns sundhed, udvikling og trivsel.
	Indhold	I gruppeforløbene arbejdes der med forudsætninger for børns sundhed og trivsel, forælderrollen, den tidlige tilknytning og forældre – barn samspil mm. Der undervises i forskellige emner som det at blive mor/familie, udviklingsstøttende opdragelse, søvn, sprogudvikling, forebyggelse og behandling af sygdomme mv. Derudover arbejdes der med at optimere samarbejdet med relevante samarbejdspartnere herunder; jordemødre, praktiserende læger, børnefamilieenheden og boligsociale medarbejdere mv.

11	Indsats/titel	Kurser / kompetenceudvikling for sundhedsplejen
	Formål	At styrke sundhedsplejerskernes kompetencer til målrettet og systematisk at arbejde med den enkelte familie såvel som i gruppesammenhænge.
	Indhold	Kompetenceudvikling indenfor følgende områder: <ul style="list-style-type: none"> - Aktiv vurdering (for nyansatte, der ikke har uddannelsen) - Den motiverende samtale (udbydes i områderne Indre By, Østerbro og Vanløse) - Faglig supervision

12	Indsats/titel	Sund mund
	Formål	At give et tilbud om opsøgende, forebyggende og behandlende tandpleje jf. Sundhedsloven og Sundhedsstyrelsens vejledning, således at barnet har det bedste udgangspunkt for at fastholde en god oral sundhed.
	Indhold	Tandplejen tilbyder første besøg, når barnet er 1 – 1½ år. Herefter tilbydes regelmæssige undersøgelser med 12 – 18 måneders intervaller frem til 18 års fødselsdagen. I forhold til børn 0 – 5 år tilbyder Tandplejen vejledning til forældre om mulighederne for at barnet kan have en god oral sundhed. Desuden tilbydes undersøgelse af barnets tænder, slimhinder mv. ligesom der tilbydes nødvendig behandling incl. specialbehandlinger. Intervallerne mellem undersøgelser fastlægges på baggrund af en vurdering af det enkelte barns behov. Der er tilbud om deltagelse ved forældremøder i institutioner.

13	Indsats/titel	Tandsundhed og integration
	Formål	Ved en tidlig, opsøgende og opfølgende indsats at bedre tandsundheden hos børn og unge med en etnisk minoritetsbaggrund så den kommer på højde med jævnaldrende børns.
	Indhold	BUT har i øjeblikket som projekt igangsat initiativer i tre udvalgte områder af kommunen (i Tingbjerg, på Nørrebro omkring Guldbergskolen og Hillerødgades Skole samt omkring Lundhusskolen og Klostervængets Skole), hvor der med et særligt fokus på etniske minoritetsfamilier bl.a. tilbydes en tidlig og opsøgende indsats til familier til 1 årige børn, samt til børn og unge på skoler og i institutioner. Indsatserne drejer sig især om formidling, sundhedspædagogik og handlekompetence, initiativer i nærområdet, tværfaglighed i samarbejde med forældre, sundhedsplejen, institutioner og andre ressourcepersoner, tilgængelighed til Tandplejen samt konkrete forebyggelsesinitiativer som f.eks. tandbørstning og vejledning omkring mad og drikke og Fluorbehandling/ -skylning.

14	Indsats/titel	Børnemad
-----------	----------------------	-----------------

	Formål	Nationalt: At sikre sund frokost til børn i 0-5 års daginstitutioner, hvor forældrebestyrelsen ønsker frokost. At aflaste børnefamilierne. I København herudover: At sikre morgenmad og mellemmåltider til børn i 0-5 års daginstitutioner. At sikre min. 75 % økologisk mad samt grundlægge gode måltidsvaner.
	Indhold	Der er obligatorisk morgenmad og mellemmåltider i alle 0-5 års daginstitutioner i Københavns Kommune. Indtil 1. juli 2011 er der obligatorisk fælles frokost i alle daginstitutioner. Efter 1. juli 2011 er der frokost i de daginstitutioner, hvor forældrebestyrelsen har sagt ja tak til en fælles frokostordning (svarende til 84,5 % af institutionerne og 88,3 % af børnene).

15	Indsats/titel	50 familiepladser fordelt på 10 daginstitutioner med 5 pladser i hver institution i områderne Nørrebro, Bispebjerg, Valby og Amager
	Formål	At inkludere børn der viser tegn på manglende trivsel i de sociale fællesskaber, for herigennem at fremme børnenes trivsel, udvikling og læring.
	Indhold	Institutioner med familiepladser arbejder målrettet, systematisk og metodisk på at sikre og fremme barnets trivsel, udvikling og læring samt deltagelse i børnefællesskaberne i institutionen. Den særlige støtte til barnet finder sted i institutionen og understøttes af et udvidet og ligeværdigt samarbejde mellem institutionens personale og forældrene.

16	Indsats/titel	Helhed og sammenhæng i barnets liv / Vidensoverdragelse
	Formål	At sikre barnets tryghed og trivsel i overgangen til det nye dagtilbud / skolen

	Indhold	<p>Der skal gives tilbud til forældre om vidensoverdragelse for følgende målgrupper: Tosprogede børn, der i det sidste år har modtaget sprogstimulering i h.h.t. folkeskolelovens § 4a. Børn der har deltaget i pædagogisk opfølgning på treårsvurdering eller tilsvarende pædagogiske vurderinger. Børn der har påkaldt sig forældres og pædagogers særlige opmærksomhed. Børn der i det sidste år har modtaget støtte via støttepædagogbudgettet (servicelovens § 46).</p> <p>Vidensoverdragelse er et standardskema som institutionen udfylder i samarbejde med forældrene og giver til skolen og fritidsinstitutionen når barnet forlader børnehaven. Det omfatter en vurdering af barnets sproglige og sociale kompetencer, krop og bevægelse samt livsglæde til. Dette sker efter samtykke med forældrene og ved at skemaet tilrettes i samarbejde med forældrene.</p>
--	---------	--

17	Indsats/titel	Tidlig indsats tosprogede børn (projekt under Integrationspakken)
	Formål	<p>Børnene: Styrkelse af barnets sproglige kompetencer og almene trivsel</p> <p>Forældrene: At forældrenes tilfredshed og tilknytning til daginstitutionen øges - At forældre og pædagoger gennem fælles indsats støtter barnet i sin udvikling (erfaringerne fra familiepladserne).</p> <p>Personalet: Kompetenceudvikling</p>
	Indhold	En særlig indsats i et antal vuggestuer i byen, der har de mest udsatte tosprogede børn (defineret ud fra familiernes socioøkonomiske baggrund).

18	Indsats/titel	Pædagogisk læreplan
	Formål	Læreplanen skal bidrage til at fremme børns trivsel, læring og udvikling af kompetencer.
	Indhold	Daginstitutionen beskriver mål indenfor 6 læreplanstemaer og evaluerer læreplanen hvert andet år. Der skal i alle dagtilbud udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan for børn i aldersgruppen 0-2 år og børn i aldersgruppen fra 3 år til skolestart.

19	Indsats/titel	Sprogindsatsen 0 – 5 år
-----------	---------------	--------------------------------

	Formål	Formålet er så tidligt som muligt at identificere børn med sprogstøttebehov.
	Indhold	Lovkrav om sprogvurdering af børn i dagtilbud omkring 3 år, hvis der er formodning om behov for sprogstimulering og alle børn udenfor dagtilbud sprogvurderes. Pt. er praksis at alle tosprogede sprogvurderes og at alle etsprogede tilbydes en sprogvurdering. Hvis barnet viser behov for ekstra sprogstimulering sættes dette i værk i institutionen og i samarbejde med talehørepædagoger. Er barnet tosproget og ikke indmeldt i dagtilbud, skal barnet deltage i kommunens sprogstimuleringstilbud 15 timer om ugen, hvis der vurderes et behov.

20	Indsats/titel	Kurser / kompetenceudvikling – Buf Akademi
	Formål	Styrke det pædagogiske personalets kompetencer til målrettet og systematisk at arbejde med at styrke udsatte børns trivsel og læring.
	Indhold	BUF Akademi udbyder kurser til det pædagogiske område. I øjeblikket har pædagoger mulighed for at komme på uddannelse i børns sprog.

21	Indsats/titel	Basispladser
	Formål	Formålet med basisplads er at sikre, at børn, på baggrund af en konkret vurdering af behov, får en individuel støtte i et inkluderende miljø, hvor barnet får mulighed for at indgå i sociale fællesskaber der kan fremme basisbørnenes trivsel, udvikling og læring. Målet er at sikre, at børn som kan profitere af at være en del af en almeninstitution, ikke permanent overføres til specialinstitutioner eller specialskoler.

	Indhold	<p>Der findes ikke én basispladspædagogik. Den specifikke pædagogiske tilgang, vælges af institutionen selv på baggrund af børnenes behov. For eksempel vil der ofte være brug for en struktureret pædagogik med denne målgruppe. Basispladspædagogik kendetegnes af en høj grad af faglighed og eksplicite strategier for handling. Dette indebærer, at arbejdet kan opdeles i to niveauer:</p> <p>1) Praksisniveau – den pædagogiske handling overfor børnene.</p> <p>2) Refleksionsniveau - refleksion over praksis og analyse af de konkrete handlinger med børnene, og derudover blandt andet strategisk pædagogisk planlægning og evaluering.</p>
--	---------	---

22	Indsats/titel	PPR indsats
	Formål	At arbejde for at børn med særlige behov udvikler sig aldersvarende, bliver skoleparate og udvikler sociale og personlige kompetencer.
	Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • At rådgive og vejlede forældre, skoler og institutioner om børn og unge med særlige behov herunder udviklingsmæssige, faglige, sociale og personlige vanskeligheder. • At varetage taleundervisning • At lave pædagogisk psykologiske vurderinger herunder udarbejde forslag til: <ul style="list-style-type: none"> - At deltage i tværfaglige samarbejde omkring børn og unge - At arbejde konsultativt, inkluderende og praksisnært i almenområdet.
	Evt. omlægning/ændring af indsats i 2011	Der er en udvikling i gang, hvor der lægges vægt på, at PPR skal arbejde mere konsulterende og praksisnært, samt at PPR ydelsen skal endnu tættere på børnene og faggrupperne, der dagligt arbejder med børn.

23	Indsats/titel	Støttepædagogisk indsats
-----------	---------------	---------------------------------

	Formål	Støttepædagogen skal støtte barnets trivsel og udvikling i dets nuværende institution.
	Indhold	<p>En støttepædagog er et tilbud til børn, der går i en almindelig daginstitution samt i fritids- og klubtilbud. Støttepædagogen er typisk en midlertidig løsning.</p> <p>Målet er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At støtte barnet i hverdagen i institutionen • At udføre observationsforløb med henblik på at kortlægge barnets vanskeligheder og udforme en vejledning til barnets pædagoger eller supervisionsforløb til barnets pædagoger • At etablere særlige småbørnsgrupper, hvor der tilknyttes faste støttepædagoger
	Evt. omlægning/ændring af indsats i 2011	Udviklingen vi ønsker i København handler blandt andet om, at støttepædagogindsatsen i øget omfang bliver målrettet børnegrupper og pædagogerne frem for at være individuel støtte til barnet. Denne ændring kan evt. opnås gennem en opprioritering af støttekorpset frem for at tildele den enkelte institution. Der er ligeledes planlagt kompetenceudvikling for støttepædagogerne.

24	Indsats/titel	Inklusionskoordinatorer
	Formål	Inklusionskoordinatorerne skal sikre at der arbejdes med en inkluderende praksis i institutioner og skoler.
	Indhold	<p>Inklusionskoordinatorerne vejleder pædagoger i hvordan børn i udsatte positioner inkluderes i fællesskabet gennem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rådgivning og vejledning til pædagoger og lærere ift konkrete børn samt ift til børnefællesskabet • Sidemandsoplæring ift inkluderende pædagogik og praksis.

	Evt. omlægning/ændring af indsats i 2011	Det er planlagt at inklusionskoordinatorerne i endnu højere grad skal ud i institutionerne og arbejde mere praksisnært.
--	--	---

25	Indsats/titel	KVIK-kontakt (PPR Område Vesterbro/ Kgs. Enghave)
	Formål	KVIK-kontakt er en forebyggende og tidlig indsats, der skaber mulighed for, at institutionen kan klare opgaven omkring barnet selv.
	Indhold	KVIK-kontakt er et tværfagligt tilbud der yder rådgivning og vejledning til institutioner/dagpleje vedr. ”her og nu” vanskeligheder ift et barn eller en børnegruppe. Teamet er sammensat af en sundhedsplejerske, en støttepædagog, en talepædagog og en psykolog, der kan hjælpe med afklaring omkring et barns behov for hjælp, støtte personalet omkring forældresamarbejde. Gennem sidemandsoplæring opkvalificeres personalet, således at de selv kan varetage opgaven fremover uden støtte udefra. KVIK-kontakt ydelser er målrettet institutionen, pædagogen/ det pædagogiske personale, samt ledelsen. Forældrene kan inddrages efter behov, men det er institutionen, der er KVIK-kontaktens målgruppe.

26	Indsats/titel	Familiekursustilbud på dagtilbudsområdet Familiestue (Vesterbro, Kgs. Enghave) Fælles indsats (Indre By, Amager)
	Formål	Helheds- og familieorienteret tilbud der har et inklusionsformål. En styrkelse af den tidlige, forebyggende indsats.
	Indhold	Tilbud til familier og institutioner der deler en bekymring for et barns udvikling og trivsel. Familiekursustilbudet kan afklare barnets behov og situation og kan fungere som overgangstilbud ift tilbageslusning og inklusion. Ofte deltager der en psykolog fra PPR sammen med pædagog. 1 aften om ugen samles flere familier f.eks. i institution, der handles og laves mad til fællesspisning. Aktiviteterne skaber netværk mellem familier.

27	Indsats/titel	Konsultativ efteruddannelse/konsultative praksisformer
-----------	---------------	---

	Formål	At uddanne faggrupper til at arbejde praksisnært og konkret med de børn, der er bekymringer for helt ude i den enkelte institution.
	Indhold	6 dages kursus med øvelser, oplæg, interviewteknik og mødeledelse Fokus er på konsultativ praksis, forældreinddragelse og systemisk tilgang og inkluderende indsatser. Gaggrupper gennemgår intern og ekstern supervision.
	Evt. omlægning/ændring af indsats i 2011	Fremover skal flere faggrupper deltage på uddannelserne, hidtil har det primært været for PPR. Både inklusionskoordinatorer og støttepædagoger er med på de to uddannelseshold i 2011.

28	Indsats/titel	Tværfaglig rådgivning/tværfaglige grupper
	Formål	De tværfaglige grupper skal styrke den tidlige indsats og sikre let adgang til tværfaglige ressourcepersoner for pædagoger.
	Indhold	Tværfaglig rådgivning til pædagoger der er bekymret for et barn. Forebyggende og tværfaglig rådgivning til faggrupper, der arbejder med børn. Den tværfaglige gruppe kan hjælpe pædagogen videre ift bekymring og vejlede om muligheder og tilbud.
	Evt. omlægning/ændring af indsats i 2011	Den tværfaglige rådgivning skal tilpasses de nye strukturer på institutionsområdet, og den tværfaglige gruppe skal være mere udgående og opsøgende end tidligere. Der arbejdes på at beskrive nye arbejdsgange og organisering

29	Indsats/titel	Inklusionsuddannelser
	Formål	Uddannelserne skal skabe fælles mål og afsæt i alle byens institutioner og skoler ift inklusionsindsatsen.
	Indhold	5 halve kursusdage hvor pædagoger og lærere får indblik i, hvad inklusionsbegrebet indebærer. Der arbejdes med praksisfortællinger fra egen institution, og der sættes fokus på at arbejde systematisk med inklusionsindsatsen.

30	Indsats/titel	Kompetencecentre
	Formål	Kompetencecentre skal sikre at almenområdet kan få råd og vejledning samt specialpædagogisk indsigt så de i højere grad kan inkludere børn med særlige behov.
	Indhold	Rådgivning og vejledning af pædagoger og lærere Sidemandsoplæring Hvis et barn f.eks. har en specifik problemstilling pga. sin autismespektrumforstyrrelse, kan der indhentes råd og vejledning på Frejaskolen, som har en ekspertise inden for dette felt. De forskellige kompetencecentre har forskellige faglige profiler.
	Evt. omlægning/ændring af indsats i 2011	Kompetencecentre skal helt ud i institutioner og på skoler Der er i øjeblikket 5 kompetencecentre. Planen er at udvide antallet i regi af Specialreformen.

31	Indsats/titel	Når du er bekymret for et barn
	Formål	Kompetenceudvikling og mere handleparathed blandt pædagoger og lærere i forhold til vold mod børn i hjemmet og bekymringer generelt.
	Indhold	3 temaeftermiddage: 1) tema om marginaliserede børn og hvad marginalisering betyder 2) tema om tegn på vold og effekt af vold 3) tema om den nødvendige samtale og forældresamarbejdet.

Socialforvaltningen

Nedenstående indsatser omfatter både det forebyggende arbejde, der foregår, inden der oprettes en børnesag i forvaltningen, og de forebyggende foranstaltninger, der kan igangsættes, hvis sagsbehandleren vurderer, at der er behov for hjælp og støtte til et barn, ung eller en familie. Indsatser, der strækker sig fra 0 og udover det 5. år, er således også medtaget.

32	Indsats/titel	Familierådgivningen Til familier med særlige behov med børn i alderen 0-12 år.
-----------	----------------------	--

	Formål	At støtte til børnefamilier med særlige behov skal ydes tidligt og sammenhængende, så begyndende problemer hos barnet eller den unge så vidt muligt kan afhjælpes i hjemmet eller i det nære miljø.
	Indhold	Familierådgivningen er et åbent og anonymt tilbud til familier med børn i alderen 0-12 år. Her har familierne mulighed for tale med en familiekonsulent om samspillet i familien, om børn, trivsel, udfordringer og bekymringer. På denne måde fungerer Familierådgivningen som en forpost for socialforvaltningen i alle 8 bydele.

33	Indsats/titel	Socialrådgivere i daginstitutioner Projektet starter i 2011 og løber frem til udgangen af 2012. Ordningen afprøves i udvalgte institutioner i områderne Valby, Bispebjerg, Vesterbro og Amager Vest.
	Formål	At give børn og familier en tidlig, helhedsorienteret og forebyggende indsats for at afhjælpe problemer så tidligt som muligt i livet, inden de vokser sig store
	Indhold	Målene med socialrådgivere i daginstitutioner er <ul style="list-style-type: none"> • At sikre en tidligere opsporing af børn og familier med sociale vanskeligheder • At styrke samarbejdet mellem daginstitutioner og børne-familieenheder omkring børn og familier med sociale vanskeligheder <p>Socialrådgivere knyttes til udvalgte daginstitutioner for at kunne yde socialfaglig rådgivning til pædagoger og forældre ift. børn, der vækker bekymring. Derudover skal de fungere som bindeled mellem daginstitutionen, forældrene og børnefamilieenheden, når der er en sag i forvaltningen.</p>

34	Indsats/titel	Styrket samarbejde på tværs Børnefamilieenhederne og sundhedsplejen på Amager Vest og City/Østerbro deltager i en pilotfase, der løber til udgangen af 2011. Herefter rulles projektet ud.
	Formål	At give børn og familier en tidlig, helhedsorienteret og forebyggende indsats for at afhjælpe problemer så tidligt som muligt i livet, inden de vokser sig store.

	Indhold	<p>Målene med styrket samarbejde på tværs er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At sikre en tidligere opsporing af børn og familier med sociale vanskeligheder • At udvikle og afprøve nye metoder og arbejdsgange til et styrket samarbejde mellem sundhedsplejen og børnefamilieenhederne. <p>Sundhedsplejersker og sagsbehandlere skal i løbet af projektets pilotfase udvikle og afprøve en samarbejdsmodel og et værktøj til at afklare og konkretisere, hvilken bekymring der er for et barn/familie. Disse redskaber skal understøtte et tættere samarbejde, fælles sprog og dialog mellem de to faggrupper. Efter pilotfasen skal metoderne til et styrket samarbejde rulles ud til andre bydele.</p>
--	---------	--

35	Indsats/titel	<p>De Utrolige År (DUÅ) Familiebehandling efter forældreprogrammet BASIC</p>
	Formål	<p>At forbedre familiernes samlede situation og handlekraft, således at børnenes udviklingsmuligheder sikres, og de så vidt muligt kan forblive i hjemmet hhv. normalsystemet.</p>
	Indhold	<p>Målene med familiebehandlingen DUÅ er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At forebygge videre negativ udvikling ved at styrke forældrenes evne til at varetage forældre-rollen. • At styrke både forældrenes forældre- og opdragelses-kompetencer • At styrke relationen mellem forældre og barn • At igangsætte en positiv udvikling i barnets adfærd <p>De to børnefamilieteam i Brønshøj-Husum-Vanløse og Amager Øst deltager i 2009 og 2010 i Servicestyrelsens projekt De Utrolige År – Forældreprogrammer.</p> <p>Forældreprogrammet er rettet mod forældre, som har børn i alderen 3-12 år med begyndende adfærdsvanskeligheder og aggressiv adfærd. Programmet fokuserer på at forebygge barnets videre sociale deroute ved at styrke forældrenes evner til at varetage forældrerollen.</p>

36	Indsats/titel	Familiehuse Alle byens otte børnefamilieenheder har tilknyttet et familiehus, der tilbyder visiterede familier familiebehandling som foranstaltning efter metoder udviklet i projekt Familien i Centrum.
	Formål	At forbedre familiernes samlede situation og handlekraft, således at børnenes udviklingsmuligheder sikres, og de så vidt muligt kan forblive i hjemmet hhv. normalsystemet.
	Indhold	Familiebehandlingen i Familiehusene er baseret på en systemisk tilgang med brug af anerkendende og løsningsfokuserede metoder. Målgruppen er familier med børn i alderen 0-14 år, der har meget komplekse og problemfyldte livsvilkår, og hvor der er bekymring for børnenes trivsel. Der arbejdes i fire spor: <ul style="list-style-type: none"> • <u>Terapisporet</u>: korttids- og gruppeterapi • <u>Integrationsporet</u>: med forbedringer af familiens levevilkår fx arbejde, skolegang, bolig og sundhed • <u>Netværkssporet</u>: med inddragelse og aktivering af familiens netværk i forbedringen af familiens situation • <u>Aktivitetssporet</u>: tilbud om aktiviteter som kan give nye kompetencer og fælles sociale oplevelser

37	Indsats/titel	Familierådgivningen Til familier med særlige behov med børn i alderen 0-12 år.
	Formål	At skabe de bedst mulige opvækstvilkår for børn i familien så de, på trods af deres individuelle vanskeligheder, kan opnå de samme muligheder for personlig udfoldelse, udvikling og sundhed som deres jævnaldrende.
	Indhold	I familierådgivningen har familie mulighed for tale med en familiekonsulent om samspillet i familien, om børn, trivsel, udfordringer om bekymringer. Samtaler om ønsker for et bedre samarbejde med den fraskilte forælder. Samtaler om parforhold og andre personlige temaer.

38	Indsats/titel	Parent Management Training Oregon (PMTO) Vil blive tilbudt som familiebehandling fra 2012.
	Formål	Formålet med programmet er at hjælpe børn i alderen 3-12 år ud af en situation, hvor de reagerer med udadrettet problemadfærd.
	Indhold	PMTO er et evidensbaseret og forældreorienteret forebyggelses- og behandlingsprogram til brug i familier med børn i alderen 3 til 12 år med begyndende eller udtalt problemadfærd. Metoden er baseret på at ændre adfærdsmønstre i familien, så det negative samspil mellem forældre og børn bliver brudt.

39	Indsats/titel	Øvrige forebyggende foranstaltninger efter SER § 52 Støtte-kontaktperson, hjemme-hos'er, psykologisk rådgivning, aflastningsordninger osv. Kan ydes til alle børn, unge og familier med børn mellem 0-18 år.
	Formål	At forbedre familiernes samlede situation og handlekraft, således at børnenes udviklingsmuligheder sikres, og de så vidt muligt kan forblive i hjemmet hhv. normalsystemet.
	Indhold	De forskellige forebyggende foranstaltninger bliver givet på baggrund af, at § 50 undersøgelsen og den efterfølgende handleplan har peget på, at familiens problemstillinger kan afhjælpes og barnet fastholdes i hjemmet. Disse foranstaltninger er således forebyggende ift at forhindre, at barnet fjernes fra hjemmet.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

SUF har andre tidlige indsatser overfor børn, men der er tale om større børn end i daginstitutionsalderen. I følgende indsats overfor daginstitutionsbørn, er der et element af social ulighed, omend det primære fokus ikke er at bryde den negative sociale arv.

40	Indsats/titel	Sundhed og motion for fysisk inaktive børn og unge i Husum
	Formål	Forbedre børns motionsvaner

Indhold	<p>1. januar 2011 er igangsat et tre-årigt projekt, der består af tre dele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - et tilbud til lokalområdet, som kan tiltrække og fastholde motionsuvante børn, unge og familier. - et videns- og uddannelsesstilbud, der henvender sig til lokalområdet og uddanner frontpersonale som fx lærere og pædagoger til i højere grad at inddrage fysisk aktivitet i deres arbejde. - et sundhedstilbud til de børnehavebørn, som BUF placerer i en ny udflytterbørnehave på den tidligere Voldparken skole, hvor idræt, leg og bevægelse integreres i børnenes hverdag. <p>-</p> <p>Sundhedstilbudet til børnehavebørnene vil især have fokus på børn, som er svage motorisk og derfor ikke bevæger sig nok i dagligdagen. Målgruppen er 372 børnehavebørn og 100 pædagoger tilknyttet udflytterbørnehaven. Børnehavebørnene vil komme fra hele byen, og selvom der i målgruppen vil indgå børn fra socialt udsatte familier, vil det være indsatsen for at forebygge fysisk inaktivitet og ikke på at bryde den negative sociale arv, der vil være i fokus.</p>
---------	---

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

BIF har ingen tidlige indsatser på 0-5 års området.

